

Call for Papers
Travel funding available

ULUSLARARASI AKADEMİ/SİVİL TOPLUM KONFERANSI

Sivil Toplum ve Demokratik Gerileme

Geçmişten Çıkarılacak Dersler, Bugünün Eleştirisi ve Geleceğe Dair Öngörüler

**23-24 Mayıs 2022 (Pazartesi-
Salı)**

İstanbul

* *Konferans yüz yüze yapılacaktır. Ancak salgın nedeniyle seyahat mümkün olmazsa ertelenecek veya online yapılacaktır**

DÜZENLEYİCİLER [Toplum ve Hukuk Araştırmaları Vakfı](#) (TOHAV) ve [Centre for Citizenship, Civil Society and Rule of Law](#) (CISRUL), Aberdeen Üniversitesi

Kesinleşen Konuşmacılar:

- [Shalini Randeria](#), Direktör, Albert Hirschman Demokrasi Merkezi, Cenevre Yüksek Lisans Enstitüsü
- [Marlies Glasius](#), Uluslararası İlişkiler Profesörü, Amsterdam Üniversitesi
- Ajay Gudavarthy, Doçent, Siyasi Araştırmalar Merkezi, Jawaharlal Nehru Üniversitesi

1980'ler ve sonraki on yıllarda dünya çapında olağanüstü bir şekilde pek çok ülke demokrasiye geçerek çok partili seçimler, azınlıklar için anayasal koruma, ifade ve vicdan özgürlüğü gibi uluslararası insan hakları antlaşmaları ve sözleşmeleriyle uyumlu diğer önlemleri uygulamaya koydu. Sivil toplum, demokrasi yanlısı aktörlerden biri olarak önem kazanmaya ve etkili olmaya başladı. "Sivil toplum", yetersiz bir terim olsa da, sivil toplum örgütlerinden sosyal hareketlere, bir dereceye kadar özerklerini koruyan düşünce kuruluşlarına ve medyaya kadar, genellikle yasal olarak kurulmuş örgüt ve derneklere atıfla, genel olarak hükümetler ve siyasi partilerden bağımsız olup onları izleme, hak savunuculuğu yapma ve politika önerileri yoluyla hükümetlere baskı yapmaya çalışan aktörleri kapsar.

Ancak, son on yıldaysa otoriter uygulamalar ve politikalar birçok bağlamda yükselişe geçti. Türkiye, Macaristan, Polonya, Brezilya, Meksika ve Tanzanya gibi birbirinden farklı ülkelerin tamamı tam demokrasiye geçişle anılıyorlardı, şimdilerde ise "demokratik gerileme" nedeniyle eleştiriliyorlar. Bu terim tamamen tatmin edici değil çünkü otoriter uygulamaların bazıları yeni- bu eski alışkanlıklara basit bir geri dönüş değil- ve ülkeler arasında tek bir eğilim yok. Örneğin, daha çok siyaseten sağa doğru kaymalara dikkat çekiliyor olsa da Meksika sol otoriterleşmenin bir örneğidir. Bu otoriterleşme eğilimleri sadece yeni demokrasilerde görülen bir olgu da değildir. Artık otoriterlikle suçlanan eski bir demokrasi olan Hindistan ve Trump'ın ABD'si muhtemel başka örneklerdir. Yine de "demokratik gerileme" bu ülkelerin deneyimlerinin bir kısmını yansıtıyor gibi görünüyor çünkü bu hükümetler daha önce bağlı göründükleri demokratik gündem ve ilkelerin bazılarını terk ettiler.

Call for Papers *Travel funding available*

Bu hükümetlerin ortak özelliklerinden biri de “sivil toplumun” elitist olduğu, Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri gibi uluslararası bağışçılara ve güçlere dayanarak halkın iradesini engellediği yönünde suçlamalar yapma eğiliminde olmalarıdır. Bir zamanlar askeri diktatörlüğe veya tek parti yönetimine karşı mücadele eden sivil toplum örgütleri, uzun süredir devam eden stratejilerinin artık sonuç vermediğini görmekteyiz. Örneğin, sivil toplum demokratik anayasaların hazırlanmasında ve bunların uygulanmasının izlenmesinde etkili oldu fakat son yıllarda hükümetler anayasaları değiştirdiler ve otoriter amaçlara yönelik olarak uygulamaya başladılar. Hükümetler ayrıca sivil toplumun daha önceden birlikte çalıştığı yargı kurumlarını da otoriter amaçlarla kullanmaya çalıştılar. Bu arada sivil toplum kendini, hükümetlerin, genellikle kalıcı olarak dışlanan azınlıkları damgalayarak çoğunluğu yönetmek için yeni seçmenler devşirme becerilerine karşı da savunmasız olduğunun farkına vardı.. Hükümetler de ister sivil toplum örgütleri, sosyal hareketler veya muhalefet partileri ve medya aracılığıyla, ister seçim mahkemeleri ve insan hakları komisyonları gibi özerk kurumlar aracılığıyla olsun, sivil toplumun hükümetin gücünü sınırlandırma girişimlerini etkisiz hale getirmek ve boşa çıkarmak için yeni buldukları siyasi güçlerini de maharetle kullandılar.

Toplum ve Hukuk Araştırmaları Vakfı (TOHAV) ve Aberdeen Üniversitesi Vatandaşlık, Sivil Toplum ve Hukukun Üstünlüğü Merkezi, sivil toplum aktivistlerini, akademisyenleri ve araştırmacıları, aşağıdaki sorularla benzeri sorular etrafında bir araya gelerek deneyimlerini paylaşmaya ve sivil toplumun günümüzdeki çıkmazlarına ilişkin kapsamlı bir tartışmaya davet eder.. Aşağıdaki sorular örnek niteliğindedir:

- Ülkeleri karşılaştırmak otoriter uygulamaları anlamamıza nasıl yardımcı olur? "Demokratik gerileme" kavramı ülke ve dünya genelindeki son otoriter uygulamaların nitelik ve etkilerini yeterli bir şekilde yansıtıyor mu yoksa başka kavramları kullanmak daha mı yararlı olur?
- Ülke ve bağlamların her birinde “sivil toplum” nasıl anlaşılıyor ve sivil topluma nasıl bir rol biçiliyor? Örneğin sivil toplum aktivizmden farklı mı görülüyor ya da sivil toplum anlayışları on yıllar içinde değişti mi ve bu neyi ortaya koyuyor?
- Geçmişte otoriterlikle mücadelede hangi stratejiler etkili oldu ve bunlar günümüzde de etkili olmaya devam ediyor mu? Yeni eylem türleri ve yöntemleri bulmaya ihtiyaç var mı? Bu yeni eylem tür ve yöntemlerinden herhangi biri daha önce anlaşıldığı şekliyle "sivil toplum" un ötesine geçiyor mu? Örneğin, sivil itaatsizlik etkili olabilir mi ve / veya sivil toplum örgütleri mesafeli durmak yerine seçim siyasetine dahil olmalı mı?
- Bağışçılara, hibelere ve uluslararası fonlara bağımlı olan (ve bazen bunun için yerilen) sivil toplum örgütlerinin, devasa kamu fonlarına kolayca erişim sağlayan ve seçimle gelen otoriter hükümetlere karşı durmasını beklemek ne kadar gerçekçidir?
- "Sivil toplum" genellikle elitist ve temsil yetkisinden yoksun olmakla, proje bazlı yardım ve / veya aktivizmle uğraşmakla, ve yalnızca bağışçılara karşı sorumlu olmakla eleştirilir. Sivil toplum örgütleri bu eleştiriler karşısında kendilerine en iyi nasıl ayna tutabilirler?

7 Şubat 2022 tarihine kadar 200-400 kelimelik sunum özetleri özgeçmişlerle beraber Hanifi Barış hanifi.baris@abdn.ac.uk adresine gönderilmelidir.

Kabul edilen tüm konuşmacılar için konferansın bir buçuk günü boyunca İstanbul'daki konaklama, öğle yemeği ve akşam yemeği ihtiyaçları karşılanacaktır. Aday konuşmacılar, seyahat masrafları için 200 sterline kadar destek isteyip istemediklerini de belirtmelidir.

Call for Papers
Travel funding available

2022'in Eylül ayında uluslararası seyahat zorlaşmaya devam ederse konferans ertelenecek veya alternatif olarak çevrimdışı düzenlenecektir.

